

Nazwa przedmiotu/modułu:		FARMAKOLOGIA			
Nazwa angielska:		PHARMACOLOGY			
Kierunek studiów:		Pielęgniarstwo			
Poziom studiów:		Stacjonarne, I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:		dr n. med. Marzena Jaworska-Pełczyńska			
Status przedmiotu		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Samokształcenie	Łącznie	ECTS
3	15	30	15	60	2
II. Cel przedmiot					
<p>C 1 Zapoznanie z podstawowymi pojęciami farmakologicznymi oraz charakterystyką poszczególnych grup leków z uwzględnieniem mechanizmu ich działania, wskazań, przeciwwskazań i działań niepożądanych.</p> <p>C2 Znajomość regulacji prawnych w zakresie ordynowania i kontynuacji zlecenia leków i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p> <p>C3 Specjalistyczną wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ordynowania wybranych produktów leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p> <p>C 4 Uświadomienie konieczności systematycznego uzupełniania i uaktualniania wiedzy na temat działań leków i możliwych skutków ubocznych.</p>					
III. Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <p>A.W19. poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju i działanie uboczne</p> <p>A.W20. podstawowe zasady farmakoterapii</p> <p>A.W21. poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania</p> <p>A.W22. wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków</p> <p>A.W23. ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków,</p> <p>A.W24 zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich</p> <p>A.W25 zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi</p> <p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <p>A.U7. szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych</p> <p>A.U8. posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych</p> <p>A.U9. wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich</p> <p>A.U10. przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p>					

K.S.2 Absolwent jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania jego godności, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		
K.S5 Absolwent jest gotów do rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;		
V. Treści programowe		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
W.1	Podstawy farmakologii ogólnej, farmakokinetyka i farmakodynamika. Aspekty prawne i odpowiedzialność zawodowa.	4
W.2	Wybrane grupy produktów leczniczych : leki ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, leki układu krążenia, leki przewodzenia pokarmowego, leki gruczołów wydzielania wewnętrznego. Autakoidy. Witaminy i pierwiastki śladowe.	5
W.3	Leki przeciwzapalne, przeciwpasożytnicze, przeciwwirusowe, środki antyseptyczne i odkażające. Środki przeciwbólowe i znieczulające. Substancje lecznicze i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	2
W.4	Krew i środki krwiozastępcze, leki w hematologii. Środki kontrastowe stosowane w diagnostyce obrazowej	2
W.5	Zasady stosowania terapii wybranymi produktami leczniczymi. Immunofarmakologia. Lekozależność. Zasady bezpiecznego stosowania leków. Podstawy receptariusza.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw. 1	Zasady i tryb wystawiania recept, posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi.	6
Ćw. 2	Zasady bezpiecznego dawkowania leków niezbędnych do kontynuacji leczenia; precyzja w obliczaniu dawki leku. Zasady leczenia krwią i środkami krwiopochodnymi oraz krwiozastępczymi.	5
Ćw. 3	Przygotowywanie form recepturowych na substancje lecznicze oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.	6
Ćw. 4	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studium przypadku sześciu pacjentów, u których pielęgniarka na podstawie charakterystyki produktu leczniczego podejmuje decyzje w sprawie drogi podania leku, dawki i postaci oraz uzasadniania ordynację leku w dokumentacji pacjenta.	4
Ćw. 5	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Sześć przykładów równoczesnego stosowania innych leków - studenci ustalają, czy istnieje możliwość wystąpienia interakcji lekowej, jak również podają propozycje sposobów na zminimalizowanie ryzyka takiej interakcji (inna droga podania leku, zmiana pory podawania leku, itd.).	4
Ćw. 6	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studenci posługując się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych wystawiają receptę na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zlecenia lekarskiego, uwzględnia przy tym wszelkie ulgi należne choremu.	5
Suma godzin		30
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2.	Plansze poglądowe	
3.	Opis przypadku	
4.	Informatory farmaceutyczne, opakowania leków, ulotki dotyczące leków	
5.	Druki recept	
6.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis	
3.	Dyskusja związana z wykładem	

4.	Dyskusja panelowa				
5.	Studium przypadku				
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu				
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń				
F3	Aktywność podczas zajęć				
F4	Studium przypadku sześciu pacjentów				
P	Egzamin				
IX. Obciążenie pracą studenta					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	45				
Samokształcenie	15				
Przygotowanie się do egzaminu	15				
SUMA GODZIN	75				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca					
<u>Literatura podstawowa:</u> Rajtar-Cynke G. (red.): Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych, Wyd. Czelej Sp. z o.o., Lublin 2016 Rajtar-Cynke G. (red.): Recepty. Zasady wystawiania, PZWL, Warszawa 2016					
<u>Literatura uzupełniająca:</u> Orzechowska-Juzwenko K. (red.): Farmakologia kliniczna: znaczenie w praktyce medycznej, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006					
XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji					
Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W17, A.W22, A.W23., A.U8, A.U9	C1-4	W1-3,5; Ćw. 2	1	1	F1
A.W18, A.U10	C1-4	W4, Ćw.2	1,2	1,2	F1, F2, F3
A.W17, A.W22, A.W23., A.U8, A.U9.	C1-4	Ćw.4	3, 4	5	F4
A.W17, A.W18, A.W22, A.W23, A.U8, A.U9, A.U10,	C1-4	Ćw.5-6	5	5	F4
K.S2,K.S5	C1-4	W, 1-5, Ćw. 1-6	3,4	1-5	-
XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się					
Warunkiem zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach a także zaliczenie testów cząstkowych sprawdzających stopień opanowania poszczególnych etapów treści dydaktycznej.					
EGZAMIN KOŃCOWY - sprawdzenie wiedzy i umiejętności na poziomie znajomości materiału oraz rozwiązywania problemów w obszarze farmakologii.					
Egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru (60 punkty)					
<u>Kryteria oceny:</u> Bardzo dobry – 60 – 52 pkt Plus dobry – 51 – 48 pkt Dobry – 47 – 43 pkt Plus dostateczny – 42 – 39 pkt Dostateczny – 38 – 30 pkt Niedostateczny – 29 i poniżej					
<u>Wystawienie recepty:</u> Za wypisanie recepty studentowi zaznacza się: „zaliczono” lub „nie zaliczono” Zaliczenie otrzymuje student, który wypełnił receptę prawidłowo zgodnie z zasadami					
Prawidłowo wypełniona recepta powinna zawierać:					
1. pełną nazwę podmiotu wystawiającego np. ZOZ,					
2. imię i nazwisko pacjenta,					

3. adres pacjenta
4. PESEL pacjenta
5. nr Oddziału NFZ (np. dolnośląskiego 01R)
6. uprawnienia dodatkowe (jeżeli występują)
7. symbol odpłatności
8. nazwę leku
9. postać leku
10. liczbę opakowań
11. dawkę leku
12. datę wystawienia
13. dane świadczeniodawcy

Egzamin z przedmiotu uznaje się za zdany wówczas, gdy student otrzyma pozytywną ocenę z testu (zgodnie z kryteriami) oraz uzyska zaliczenie za wystawioną receptę.

Czas przeznaczony na egzamin – 1,5 godziny

XIII. Dodatkowe informacje o przedmiocie

Tematyka samokształcenia do uzgodnienia z prowadzącym zajęcia